

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **D. C.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 października 2025 r.,

wniosku obrońcy

o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego

wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 27 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 66/23

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 173/18

na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

postanowił:

1. oddalić wniosek;
2. obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanej D. C. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wskazanymi prawomocnymi wyrokami Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu oraz Sądu Okręgowego w Świdnicy, którymi została ona skazana za czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art.

11 § 2 k.k. (opisany w pkt. CXI części wstępnej wyroku), na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszoną na okres 3 lat próby (pkt. LXXV i LXXVI).

Autor wniosku, powołując się na treść art. 542 § 1 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. wskazał, iż w tej sprawie ujawniły się nowe fakty i dowody, wskazujące na to, iż D. C. nie dopuściła się popełnienia przypisanego jej prawomocnymi wyrokami przestępstwa, a mają o tym przekonywać następujące argumenty:

- pozyskanie w lutym 2025 r. przez skazaną i jej obrońcę nowych informacji o dowodach oraz o podejrzanej D. 1. A. i jej fałszywym pomawianiu D. C. w procesie o sygn. akt VII K 511/13 Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyki (nowy dowód), co winno rzutować na brak wiarygodności D. 1. A. w sprawie o sygn. akt III K 173/18, zwłaszcza w zakresie pomówienia D. C. o dokonanie oszustwa kredytowego wspólnie i w porozumieniu z kredytobiorcą D. S. (czyn CXI wyroku SO),

- treść wyroku Sądu Najwyższego w Warszawie wydanego w sprawie o sygn. akt II KK 455/23, w którym Sąd Najwyższy stwierdził m.in. „O wadliwości przeprowadzonej w niniejszej sprawie kontroli odwoławczej świadczą również wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Mimo bowiem tego, że rzeczony dokument procesowy jest obszerny, jego treść wskazuje, iż sąd odwoławczy zbiorczo rozważał znaczną część zarzutów apelacyjnych” - co prowadzi do wniosku, iż nie doszło do pełnej i rzetelnej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, także w zakresie czynu przypisanego oskarżonej D. C. (czyn CLI).

Wskazując na powyższe argumenty obrońca wniósł o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego wobec D. C..

Prokurator Krajowy w odpowiedzi na wniosek wniósł natomiast o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy D. C. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Wskazana w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. podstawa wznowienia (*de novis*), na którą powołano się we wniosku, aktualizuje się dopiero wówczas, gdy przytoczone „nowe fakty lub dowody” w wysokim stopniu uprawdopodobniają wadliwość wydanego orzeczenia i z takim samym prawdopodobieństwem wskazują, że po jego wznowieniu może dojść do wydania zasadniczo odmiennego niż uprzednio wyroku, w tym uniewinnienia skazanej. Ten nowy dowód lub fakt powinien więc, w sposób wiarygodny, podważać prawdziwość dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a ocena jego wartości powinna odbywać się w ścisłym związku z dotychczas przeprowadzoną oceną zgromadzonych w sprawie dowodów, które stanowiły podstawę ustaleń faktycznych kwestionowanego orzeczenia i uzasadniać przypuszczenie, że skazana nie popełniła czynu albo czyn jej nie stanowił przestępstwa. Stopień gwarancji, co do sądowej pomyłki musi graniczyć zatem z pewnością, a przynajmniej z wysokim prawdopodobieństwem.

Analiza przywołanych we wniosku powodów i wspierających je argumentów nie potwierdziła natomiast, aby w sprawie dotyczącej D. C. rzeczywiście ujawniły się nowe okoliczności (fakty i dowody) mogące podważać, jako prawidłowe i w pełni zasadne, wydane wobec niej prawomocne orzeczenia. Argumenty obrońcy nie przekonują, aby w przedmiotowej sprawie doszło do omyłki sądowej, na skutek której doszło do błędnego skazania D. C..

Z pewnością podstaw o tym charakterze, nie stanowią wymienione w uzasadnieniu wniosku przez obrońcę informacje (protokoły: zatrzymania i przesłuchania P. P., przesłuchania D. A., konfrontacji podejrzanego P. P. z podejrzaną D. A., „postanowienie o przestawieniu/uzupełnieniu zarzutów”), zgrupowane w aktach Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków we Wrocławiu o sygn. akt VII KK 511/13, które zdaniem obrońcy, mają zdawać kłam zeznaniom D. A., obciążającym D. C. o udział w przestępstwie oszustwa.

Wskazać należy, że w postępowaniu o sygn. akt VII K 511/13, D. A. była oskarżoną, a D. C. występowała w charakterze świadka. D. A. korzystała zatem z przywilejów procesowych należnych oskarżonemu, a jej relacje podlegały swobodnej, zgodnej z art. 7 k.p.k. ocenie Sądu Rejonowego. Przeprowadzona przez ten Sąd ocena tego źródła dowodowego, ani też żadnego innego (relacje świadka P. P.), nie może natomiast stanowić podstawy wniosku o wznowienie postępowania w innym, prawomocnie zakończonym postępowaniu.

Zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa, odmienna ocena dowodów dokonywana w czasie rozpoznawania innej sprawy, nie może stanowić nowego faktu lub dowodu w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Hipotetyczna wadliwość skazania mająca wynikać z dowodów zgromadzonych z aktach postępowania toczącego się w innej sprawie, nie może stanowić podstawy wznowienia postępowania (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 czerwca 2022 r., V KO 27/22, z 24 marca 2021 r., IV KO 55/20, z 27 listopada 2024 r., I KO 21/24). Wskazać jednocześnie należy, że zgodnie z zasadą samodzielności jurysdykcyjnej, wyrażoną w art. 8 § 1 k.p.k., sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu, zwłaszcza jeśli nie kształtuje ono prawa lub stosunku prawnego (§ 2 tego przepisu). Powyższe oznacza, że Sądy orzekające w niniejszej sprawie, zakładając zupełnie teoretycznie, jeśliby nawet poznały treść relacji wskazanych przez obrońcę osób, jakie złożyły one w innej sprawie, nie byłby związane ustaleniami Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt VII KK 511/13.

Przypomnieć tymczasem należy, że Sąd Okręgowy w Świdnicy, uznając winę i sprawstwo D. C. w zakresie czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., przeprowadził autonomiczną ocenę zebranych w sprawie o sygn. akt III K 173/18 dowodów, w tym także relacji świadka D. A., które zostały uznane za wiarygodne, w zakresie w jakim pozwoliły na odtworzenie przebiegu i okoliczności zdarzenia, w tym wskazywały na udział i rolę D. C. w procederze wyłudzenia kredytu. Zeznania D. A. miały istotne znaczenie, nie były jednak jedynym dowodem, na podstawie którego Sąd I instancji czynił ustalenia faktyczne

w zakresie odpowiedzialności oskarżonej. Znamienne w tym zakresie okazały się również wyjaśnienia: H. K., Ł. R. oraz D. S., które dodatkowo korelowały z obciążającymi oskarżoną depozycjami D. A.. Postawą ustaleń w tej sprawie były także wymienione i ocenione przez Sąd Okręgowy źródła o charakterze pozaosobowym, w tym opinia biegłych z zakresu pisma ręcznego, tablice poglądowe z wizerunkiem D. C., informacja z ZUS dotycząca D. S., deklaracja kredytowa, pisma z banku, czy dowody rzeczowe, które dostarczyły informacji odnośnie przestępstwa przypisanego oskarżonej. Jak wynika z kolei z akt sprawy, ocena poszczególnych dowodów oraz poczynione w tej sprawie ustalenia faktyczne zostały zakwestionowane przez obrońcę w apelacji, jednakowoż Sąd odwoławczy nie dopatrył się błędów Sądu I instancji z tym obszarem związanych, co w treści sporządzonego uzasadnienia odpowiednio uzasadnił (k. 58 i n.).

Sądy obu instancji miały zatem postawy do uznania winy i sprawstwa D. C., a obrońca w aktualnie wniesionym wniosku, nie przedstawił powodów mogących te ustalenia skutecznie podważyć, doprowadzając do wznowienia postępowania karnego. Jak wskazano we wcześniejszym fragmencie uzasadnienia, odwołując się do treści i oceny materiału dowodnego zgromadzonego w innym postępowaniu, obrońca w istocie sam zdezaktualizował jedną z dwóch przesłanek wznowienia z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., zrazem zaprzeczając własnemu twierdzeniu, jakoby istniał „nowy fakt lub dowód”, nieznany wcześniej stronie i orzekającym w sprawie Sądom.

Obrońca nie wykazał również, aby podstawę wznowienia w tej sprawie stanowił uchylający - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w stosunku do oskarżonego R. T. i w tej części przekazujący sprawę do ponownego jej rozpoznania w postępowaniu odwoławczym - wyrok Sądu Najwyższego z 22 grudnia 2024 r. o sygn. akt I KK 455/23. Jak słusznie zauważył bowiem prokurator w odpowiedzi na wniosek obrońcy, rozstrzygnięcie to w ogóle nie dotyczyło skazanej D. C.. Jak wynika z treści uzasadnienia tego orzeczenia, przyczyną wydania wyroku kasatoryjnego było stwierdzenie przede wszystkim uchybień rangi bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.), choć dostrzeżono również inne mankamenty związane z rzetelnością

przeprowadzonej kontroli instancyjnej, ale wyłącznie obciążające wyrok Sądu odwoławczego w odniesieniu do wskazanego wyżej oskarżonego.

Nie można jednak na tej podstawie domniemywać, iż uchybienia te przekładały się niejako na sytuację innych oskarżonych, w tym D. C.. Wskazać bowiem należy, że gdyby zakres postępowania kasacyjnego i jego ustalenia dotyczyły D. C., Sąd Najwyższy posiadał instrumenty prawne (patrz art. 435 k.p.k. w zw. z art. 536 k.p.k.), do ingerencji szerszej niż wynika to z granic wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. W przywołanym przez obrońcę postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy nie stwierdził jednak przesłanki w postaci *gravamen commune*, która uzasadniałaby wzruszenie zaskarżonego orzeczenia również w stosunku do skazanej. Okoliczność powyższa dezaktualizuje zatem podnoszoną we wniosku argumentację, iż rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego wydane w sprawie o sygn. akt I KK 455/23, daje jakkolwiek racjonalną podstawę do rozważań w przedmiocie wznowienia postępowania karnego wobec D. C..

Reasumując stwierdzić trzeba, że wniosek obrońcy skazanej D. C. nie zasługiwał na uwzględnienie, ponieważ nie odwoływał się do nowych dowodów i faktów, w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak sentencji postanowienia, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 639 k.p.k.

[J.J.]

[r.g.]